

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Директор

Залужанського ліцею

Ольга КОБАЛЬ

30 серпня 2023 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**  
**Залужанського ліцею**  
**Мукачівської міської ради**  
**Закарпатської області**  
**на 2023-2024 навчальний рік**

**СХВАЛЕНО**

Протокол засідання педагогічної ради

Залужанського ліцею

30.08.2023 р. №1

## I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

### Призначення школи та засоби його реалізації

Освітня програма на 2023/2024 н.р., що реалізується в закладі, спрямована на формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми школи у 2023/2024 н.р. здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю два роки.

Залужанський ліцей Мукачівської міської ради - це сучасний заклад освіти, який забезпечує навчальні та пізнавальні інтереси дитини, плекає творчу особистість, створює умови для повноцінного інтелектуального, творчого, морального, фізичного розвитку дитини, виховує майбутніх свідомих громадян України, які мають бути готові до життя у демократичному суспільстві, а також до втілення у ньому. Це заклад самореалізації особистості, школа життєтворчості, школа, в якій не бояться конструктивних змін, адже саме тут кожен отримує перший досвід суспільного життя, що покликаний формувати активну громадянську позицію. Повага до людської гідності, рівність і партнерство - це насамперед цінності, якими ми керуємося у стосунках з іншими. Щоб демократичні засади працювали у суспільстві, ліцей активно розвиває практичні навички співпраці, пропагує відповідні норми поведінки, демократичний стиль життя, демократичну культуру.

### Місія закладу:

- навчити учнів застосовувати в повсякденному житті знання, отримані в школі;
- виховувати в учнів розуміння й повагу до духовних і загальнолюдських цінностей, допомогти їм усвідомити себе Людиною;
- формувати в учнів бажання зайняти позицію свідомих громадян України.

### Візія закладу:

Наш заклад – це:

- дитиноцентрична школа, де кожен учень розвивається і натхненно навчається для життя;
- сучасний простір, що об'єднує однодумців(учнів, батьків, вчителів) та надихає вдосконалювати себе і світ;
- місце, де зростають успішні учні – майбутні лідери, архітектори позитивних змін з великим українським серцем:
- територія довіри та можливостей для постійного розвитку учнів, батьків, учителів;
- ефективні вчителі-інноватори, що володіють сучасними методами навчання та втілюють прогресивні ідеї.

#### **Цілі закладу:**

- всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя у суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

#### **Основне завдання:**

- забезпечення оптимальних умов для якісного та ефективного освітнього процесу з метою формування життєвих (ключових) компетентностей учнів закладу, інтелектуального та духовного потенціалу особистості як найвищої цінності нації.

#### **Навчально-методична проблема закладу:**

«Створення інноваційного простору на основі педагогіки партнерства та принципу дитиноцентризму».

#### **Першочергові завдання освітнього процесу Залужанського ліцею на 2023/2024 н.р.:**

- реалізація особистісно орієнтованого підходу до розвитку, виховання й навчання учнів через оновлення змісту освіти й упровадження нових освітніх технологій, зокрема інформаційних і телекомунікаційних, на всіх ступенях навчання;
- забезпечення необхідних умов щодо реалізації впровадження нового Державного стандарту початкової, базової і повної загальної середньої освіти;
- продовження інформатизації освітнього процесу, використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення всіх предметів навчального плану та управлінської діяльності;
- активізація роботи щодо організації освітнього процесу через чітке структурування навчального матеріалу на уроці, встановлення пріоритету уроку, як засобу соціалізації учнів та розвитку життєвих компетенцій;
- продовження роботи щодо підвищення якості впровадження в освітній процес інноваційних технологій, інтерактивних методів навчання, узагальнення власного педагогічного досвіду;
- спрямування методичної роботи закладу освіти на успішну реалізацію елементів дистанційного навчання школярів;
- створення необхідних передумов з метою інтегрованості української культури в європейський простір, а саме: формування у дітей та учнівської

молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних від національних ідей, цінностей культури, мистецтв, здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру, як невід'ємну складову загальнолюдського;

- забезпечення подальшого розвитку учнівського самоврядування, широкого залучення його до вирішення питань організації освітнього процесу, розвитку громадянської активності, організації здорового способу життя учнівської молоді;
- посилення профорієнтаційної роботи з неповнолітніми, забезпечення постійного контролю за дотриманням законодавства, спрямованого на профілактику правопорушень із залученням органів внутрішніх справ, служби у справах дітей, громадськості;
- суворе дотримання вимог Закону України «Про охорону дитинства», міських програм, які направлені на поліпшення умов виховання, навчання та оздоровлення, соціального та матеріального забезпечення та захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- використання в роботі інноваційних підходів до навчання та виховання, роботи з батьками та громадськістю;
- зміцнення матеріально-технічної бази закладу освіти при залученні організацій, громадськості, спонсорів, батьків.

## **II. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В 2023/2024 н.р.**

## **Нормативно-правова база**

У 2023/2024 н.р. Залужанський ліцей Мукачівської міської ради організовуватиме освітній процес відповідно до:

**Конституції України;**

**Законів України** «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

**Указу Президента України** від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

**постанови Кабінету Міністрів України** від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення **Концепції** реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти **«Нова українська школа»** на період до 2029 року»;

**Санітарного регламенту** для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

**Державних стандартів** повної загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти (**в 1-4 класах**) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);

на рівні базової середньої освіти: **в 5-6 класах** – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); **в 7-9 класах** – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

на рівні профільної середньої освіти (**в 10-11 класах**) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

**Наказів Міністерства освіти і науки України:**

від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану», від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

Положення про сертифікацію педагогічних працівників (зі змінами від 24.12.2019 р.).

Положення про атестацію педагогічних працівників (2022р.).

Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

### **Нормативно-правові документи 2023/2024 навчального року**

Лист МОН №1/12186-23 від 16.08.2023 “Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти”.

Структура 2023/2024 навчального року (Інфографіка).

Наказ Міністерства освіти і науки від 14.07.2023 № 853 «Про проведення Всеукраїнських учнівських Інтернет-олімпіад у 2023/2024 навчальному році»  
Лист Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2023 р. № 1/12490-23 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році».

Методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації».

Методичні рекомендації МОН України на 2023-2024 навчальний рік.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2023 р. № 705 «Про проведення всеукраїнського конкурсу “Учитель року-2024”».

Лист Міністерства освіти і науки України від 23 серпня 2023 р. № 1/12626-23 «Про умови та порядок проведення всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024».

Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні”

Лист Міністерства освіти і науки України від 21 жовтня 2022 р. № 1/12392-22 «Про атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у період воєнного стану в Україні».

Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2022 року № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі».

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» (щодо тривалості онлайн-уроків для школярів).

Перелік рекомендованої МОН початкової літератури на 2023/2024 навчальний рік.

Електронні версії підручників для учнів 1-11-х класів (2023-2024 н.р.).

Державна служба України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 року «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти».

Наказ МОН від 01.04.2022 №289 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти”.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 р. № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”.

Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020 “Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти”.

Наказ МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224 “Деякі питання організації дистанційного навчання”.

Лист Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023 року № 1/6990-23 “Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 навчального року”;

Лист державної служби України з надзвичайних ситуацій №03-1870/162-2 “Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти”;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974 “Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України”;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669 “Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти”;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201 “Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти”;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601 “Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів”;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.02.2020 № 143 “Про затвердження типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи”;

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234 “Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів” зі змінами;

“Абетку для директора” від ДСЯО;

рекомендації від ДСЯО “Безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки”.

### **Постанов, розпоряджень Кабінету Міністрів України:**

- Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2021р. № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»;
- Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2018р. № 237 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Постанова КМУ від 14.02.2017 р. № 88 «Про затвердження Порядку та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»;
- Порядок ведення обліку дітей шкільного віку та учнів. (постанова КМУ від 13.09.2017 р. № 684зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 806 від 19.09.2018, № 681 від 17.07.2019);
- Розпорядження Кабінету Міністрів України №903-р від 13.12.2017р. «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю»;
- Положення про електронний підручник, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 02 травня 2018 року № 440.

### **Концепції:**

- Концепція Нової української школи;
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, розпорядження КМУ від 14.12.2016 р. № 988-р.

Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році на рівні базової, профільної середньої освіти (**5-11 класи**) рекомендовані такі навчальні програми:

**5-6 клас** – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам);

**7-9 класи** - навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;

**10- 11 класи** - навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

Перелік навчальної літератури та навчальних програм, що мають грифи «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», «Схвалено для використання в освітньому процесі» або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах» (далі – Перелік), постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Відповідно до Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (далі – Порядок), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 20 липня 2020 р. № 931, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2020 р. за № 1119/35402, зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 08 листопада 2021 р. № 1203, гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» надається модельним навчальним програмам. Навчальним програмам, розробленим не на основі модельних навчальних програм, навчальним програмам з позашкільної освіти надається гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Навчальні програми, розроблені на основі модельних навчальних програм, згідно із Законом України «Про повну загальну середню освіту» (пункт 8 частини першої статті 1), затверджується педагогічною радою закладу освіти.

Для реалізації варіативної складової навчальних планів на підставі рішення педагогічної ради заклад освіти може використовувати в освітньому процесі навчальні програми курсів за вибором, які раніше мали відповідний

гриф МОН і були включені до Переліків навчальної літератури та навчальних програм у попередні роки.

### Структура навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України Про повну загальну середню освіту освітній процес у 2023/2024 навчальному році розпочнеться в День знань 1 вересня і триватиме до 30 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023/2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Тривалість та структура навчального року у Залужанському ліцеї визначається з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, навчальної практики, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні, навчально-польових занять/зборів і навчально-тренувальних занять предмета «Захист України», інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу освіти.

У школі щоденно о 9 годині 00 хвилин має проводитись загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22).

У 2023/2024 н. р. ліцей працюватиме за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні - субота і неділя. Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку в 1 класах - 35 хвилин, 2-4 класах встановлюється 40 хвилин, в 5-11 – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв. Розпочинається навчальний процес о 8.30 за розкладом:

	1 клас	2-4 класи	5-11 класи
1 – й урок	8 <sup>30</sup> – 9 <sup>05</sup>	8 <sup>30</sup> – 9 <sup>10</sup>	8 <sup>30</sup> – 9 <sup>15</sup>
2 – й урок	9 <sup>15</sup> – 9 <sup>50</sup>	9 <sup>20</sup> – 10 <sup>00</sup>	9 <sup>25</sup> – 10 <sup>10</sup>
3 – й урок	10 <sup>20</sup> – 10 <sup>55</sup>	10 <sup>10</sup> – 10 <sup>50</sup>	10 <sup>20</sup> – 11 <sup>05</sup>
4 – й урок	11 <sup>05</sup> – 11 <sup>40</sup>	11 <sup>20</sup> – 12 <sup>00</sup>	11 <sup>25</sup> – 12 <sup>10</sup>
5 – й урок	11 <sup>50</sup> – 12 <sup>25</sup>	12 <sup>10</sup> – 12 <sup>50</sup>	12 <sup>30</sup> – 13 <sup>15</sup>
6 – й урок			13 <sup>25</sup> – 14 <sup>10</sup>
7 – й урок			14 <sup>20</sup> – 15 <sup>05</sup>
8 – й урок			15 <sup>15</sup> – 16 <sup>00</sup>

Для учнів 1-4 класів працюватимуть дві групи продовженого дня з наступним режимом:

12.00 – 12.50	Методичний час вихователя
12.50 – 13.05	Зустріч дітей. Організація групи. Взаємозв'язок з класним керівником
13.05 – 13.30	Прогулянка на свіжому повітрі
13.30 – 14.00	Обід
14.00 – 15.00	Самопідготовка. Повторення вивченого на уроці
15.00 – 15.30	Рухливі ігри на свіжому повітрі (спортивна година)
15.30 – 16.10	Заняття учнів за інтересами
16.10 – 17.00	Ігри в приміщенні. Настільні ігри за вибором дітей
17.00 – 17.30	Година спілкування (повторення правил дорожнього руху)
17.30 – 18.00	Вихід додому. Спілкування з батьками
18.00	Закінчення роботи ГПД

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом:

I семестр – з 01.09.2023р. по 22.12.2023 р.(16 навчальних тижнів)

II семестр – з 22.01.2024р. по 31.05.2024р.(19 навчальних тижнів)

Тривалість канікул протягом навчального року становить не менш як 30 календарних днів:

зимові – з 23.12.2023р. по 21.01.2024 р.

Відповідно до статті 12 р. II Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання або національного мультипредметного тесту.

Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1-8, 10 класів згідно рішення педагогічної ради проводяться упродовж навчального року. Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою чи її виконавчим комітетом та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року №367. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Нормативів, затверджених наказом МОН України від 20.02.2002 року № 128 (лист МОН України від 22.10.2018 року № 1/11-11232 «Щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів»).

**Форми організації освітнього процесу**

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – в дистанційному).

Залужанський ліцей буде організовувати освітній процес в очній формі. Наявність добре облаштованого укриття дає можливість розмістити усіх учасників освітнього процесу у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 16.03.2023 № 1/12186- 23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти». Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах, 2 години - у 10-11(12) класах. Учням 1 класі не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

З метою забезпечення права здобувачів освіти на отримання початкової, базової та повної загальної середньої освіти відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 955, Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 р. № 1369 (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 18.02.2019 р. № 221; від 19.02.2020 р. № 246), Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого постановою КМУ від 13.09.2017 року № 684 (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ від 19.09.2018 р. № 806; від 17.07.2019 р. № 681), Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 р. № 762 (зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і

науки України від 08.05.2019р. № 621; від 01.03.2021р. № 268), листа МОН України від 20.08.2019 р. № 1/9-525 «Щодо організації форм здобуття загальної середньої освіти», Залужанський ліцей забезпечує організацію індивідуальної форми здобуття освіти, зокрема екстернат та сімейна (домашня) форма здобуття освіти.

### **Показники реалізації освітнього процесу**

У 2023/2024 навчальному році в закладі освіти буде навчатися 179 (з них 2 учнів на сімейній (домашній) формі навчання) у 11 класах.

<b>№ п/п</b>	<b>Класи</b>	<b>Кількість учнів</b>
1	1	8
2	2	16
3	3	11
4	4	12
<b>1-4</b>	<b>1-4 класи</b>	<b>47</b>
5	5	22
6	6	17
7	7	20
8	8	15
9	9	20
<b>5-9</b>	<b>5-9 класи</b>	<b>94</b>
10	10	20 (2 )
11	11	18
<b>10-11</b>	<b>10-11 класи</b>	<b>38 (2)</b>
<b>1-11</b>	<b>1-11 класи</b>	<b>179</b>

Педагогічний колектив нараховує 22 учителі, які проводять навчальні заняття. До освітнього процесу будуть залучені кабінети: математики, хімії, фізики, біології, трудового навчання та 2 кабінети інформатики. Зокрема, спортивна та актовна зала, спортивний та ігровий майданчики на території школи.

Для забезпечення освітнього процесу в закладі створене безпечне освітнє середовище (частина четверта статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), забезпечено дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, вимог техніки безпеки, у тому числі протипожежної безпеки; організовано харчування та медичне обслуговування учнів відповідно до законодавства.

Зокрема, відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кількість учнів у навчальних приміщеннях відповідає вимогам санітарного законодавства та не порушує права учнів (педагогічних працівників) на належні, безпечні та здорові умови навчання.

### **Матеріально-технічне забезпечення**

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності закладу освіти дає можливість кожному класу мати окремий кабінет і обладнання в ньому,

організувати освітній процес у відповідності до санітарно-гігієнічних норм, вимог, правил безпеки та з метою запобігання травматизму та збереження життя та здоров'я дітей. Початкова школа займає приміщення на II поверсі. Для учнів працює спортивна зала, бібліотека, їдальня, медичний кабінет, окремі туалетні кімнати для дівчат і хлопців.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

- комп'ютери – 30 од.;
- інтерактивні дошки – 4;
- книги, підручники – 7650;
- актова зала;
- медичний кабінети;
- бібліотека;
- спортивна зала;
- їдальня на 48 посадкових місця;
- 5 навчальних кабінетів;
- 2 комп'ютерних класи;

### **Якість проведення навчальних занять**

забезпечено відповідним рівнем педагогічних працівників, матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням.

Якість проведення навчальних занять:

- Використання новітніх досягнень науки, інновації педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу.
- Реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил.
- Забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів і потреб.
- Установлення усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків.
- Зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів.
- Мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості.
- Логічність та емоційність усіх етапів освітньої діяльності.
- Ефективне використання педагогічних засобів.
- Зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів.
- Формування вміння вчитися, потреби постійно поповнювати обсяг знань.

### **Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;

- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів.

На рівні школи розроблена **система показників (внутрішній моніторинг)**, що дозволяє оцінити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності школи відповідає ідеальній «моделі» випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, участь у методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін – двічі на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет – двічі на рік);
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – впродовж навчального року);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Модель моніторингу якості освіти у нашому навчальному закладі визначає єдину систему здійснення внутрішнього моніторингу, що включає збір, збереження (формування бази даних), опрацювання (аналіз і оцінка) та розповсюдження інформації про якість освіти в ньому, прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій його розвитку, розробку науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо покращення ефективності діяльності закладу.

Створення моделі зумовлено необхідністю вироблення та погодження єдиних підходів до здійснення внутрішнього моніторингу у навчальному закладі, для виявлення результативності навчання і виховання учнів,

забезпечення систематичного відслідковування динаміки змін в організації навчально-виховного процесу, розвитку навичок самоаналізу та саморегулювання організаційної роботи у різних ділянках освітнього середовища ліцею з метою покращення ефективності управління навчальним закладом.

Аналіз забезпеченої в навчальному закладі освітньої діяльності здійснюється з урахуванням таких критеріїв або об'єктів внутрішкільного моніторингу (за етапами здійснення діагностичних зрізів):

- рівень професійної готовності педагогів до реалізації освітніх завдань (умови – процес – результат);
- рівень навчальних досягнень учнів у початковій, допрофільній (галузевій) та профільній (галузевій) підготовці (умови – процес – результат або умови – результат);
- рівень досягнення освітньо-виховних цілей (процес – результат);
- інтелектуально-творчий розвиток і досягнення учнів. (умови – результат).

Відповідно до визначеної мети та критеріїв якості, основними завданнями моніторингового дослідження є:

- Здійснити діагностичний аналіз рівня навчальної мотивації та інтелектуально-освітніх потреб учнів школи, що дозволяють спрогнозувати їхні освітні запити та охарактеризувати міру готовності до навчальної діяльності;
- Визначити психолого-педагогічні особливості та характер взаємовідносин суб'єктів освітнього процесу з метою впливу на якість навчальних результатів учнів;
- Дати характеристику професійної готовності педагогів колективу до вирішення інноваційних освітніх завдань, зосереджуючи увагу насамперед на таких якостях, як: ініціативність, професійна активність, здатність до самоосвіти, інформаційно-комунікативна компетентність, творчість з метою виявлення впливу професійного рівня педагога на творчі навчальні досягнення учнів;
- Здійснити аналіз якісного рівня профільної (біологічної, історичної) підготовки учнів школи у його розвитку;
- Проаналізувати стан реалізованості освітньо-виховних завдань, що є в основі програми виховної роботи навчального закладу, а також чинники, що впливають на якість результатів.
- Проводячи внутрішкільний моніторинг, наш навчальний заклад орієнтується на такі результати:
- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентноспроможності навчального закладу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників навчально-виховного процесу: виявлення і підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;

- активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу навчального закладу, вироблення навичок контрольної-аналітичної діяльності, самооцінки;
- удосконалення управління навчальним закладом, вироблення і корегування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку навчального закладу.

### **III. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ**

Залужанський ліцей Мукачівської міської ради у 2023/2024н.р. буде організовувати освітній процес на підставі Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р

«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану», Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»; постанов Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 №778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», від 20.04.2011 №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами), від 21.08.2013 р. № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами»; від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (зі змінами), з урахуванням вимог Концепції профільного навчання в старшій школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 №854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОНУ № 2205 від 25.09.2020 року, Освітньої програми Залужанського ліцею на 2023/2024 н.р., власного Статуту, що забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

За Статутом навчальний заклад є закладом загальної середньої освіти, що забезпечує початковий, базовий середній та профільний середній рівні освіти та провадить освітню діяльність відповідно до ліцензії. Залужанський ліцей забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти.

Мова навчання – українська. Школа працює у п'ятиденному режимі в одну зміну.

### **Навчальний план та його обґрунтування**

Навчальний план закладу на 2023/2024 навчальний рік складено:

#### **для початкової освіти:**

- **1-2 класи** - за Типовими навчальними планами (наказ МОН України від 12.08.2022 року № 174-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»; (за програмою Савченко). (Додаток 1)

- **3-4 класи** - за Типовими навчальними планами (наказ МОН України від 12.08.2022 року № 174-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»; (за програмою Шиян). (Додаток 2)

#### **для базової освіти:**

- для 5-6-их класів – за Типовими навчальними планами (наказ МОН України від 19.02.2021 року № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти». (Додаток 3)

- для 7-9-их класів - за Типовими навчальними планами (наказ МОН України від 20.04.2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня». (Додаток 4)

для повної освіти:

- для 10-11 класу – за Типовими навчальними планами (наказ МОН України від 28.11.2019 року № 1493 , а також враховуючи наказ Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 року № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (про заміну назви предмета «Захист Вітчизни» на «Захист України» з 01.09.2020). (Додаток 5).

Варіативну складову робочого навчального плану сформовано з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрового та матеріально-технічного забезпечення, рекомендацій МОН України, управління освіти, культури, молоді та спорту.

Основну увагу у початковій ланці приділено вивченню математики, у середній – вивченню англійської мови. Значну увагу у старших класах спрямовано на вивчення курсів за вибором відповідного профілю та індивідуальним заняттям по підготовці до конкурсу-захисту МАН України.

Особливості робочого навчального плану та організації навчально-виховного процесу:

#### Початкова освіта

Збільшення кількості годин за програмою з метою підвищення рівня знань та якості викладання з предмету:

Назва предмету	Клас	На скільки збільшено
Математика	1- 4	1 год.

#### Базова освіта

1. Години варіативної складової передбачено на збільшення кількості годин за програмою з метою підвищення рівня знань та якості викладання з предметів:

Назва предмету	Клас	На скільки збільшено
Українська мова	7	0,5 год.
Англійська мова	5-6	0,5 год.
	7, 9	1 год.
Історія України	8-9	0,5 год.
Біологія	9	1 год.
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5	1 год.
Хімія	7	0,5 год
Зарубіжна література	5-6	0,5 год.
Географія	8	1 год.

	9	0,5 год.
Етика	6	0,5 год.

2. Вивчення курсів за вибором та індивідуальні заняття:

- Курс за вибором «Фінансова грамотність» у 8 класі (0,5 год);
- Індивідуальне заняття (підготовка до МАН – історія) у 7 класі (0,5 год);
- Індивідуальне заняття (підготовка до МАН – біологія) у 8 класі (1 год).

### Повна освіта

Відповідно до наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів - 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів - 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальному плані.

Частину навчальних годин Навчального плану для 10-11 класів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання. Учні 10 класу обрали для вивчення у старшій школі поєднання профільний предмет – історію (виділено 2 год – всесвітня історія; 1,5 год – історія України з додаткових годин на профільні предмети). В учнів 11 класу профільний предмет – біологія (виділено 3 год – біології з додаткових годин на профільні предмети).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво». Учні 10 класу обрали предмети «Технології» (1,5 год.) та «Інформатика» (1,5 год.), а в 11 класі з метою дотримання наступності – «Мистецтво» (1,5 год) та «Інформатика» (1,5 год).

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» в 11 класі буде здійснюватися як два окремі предмети - «Фізика» (3 год.) та «Астрономія» (1 год.)

1. Варіативна складова навчального плану для 10-11 класу розподілена наступним чином:

Назва предмету	Клас	На скільки збільшено
Математика	10-11	1 год.
Біологія	11	3 год.
Всесвітня історія	10	2 год.
Історія України	10	1,5 год.
	11	0,5 год.
Хімія	10	0,5 год.
Географія	10	0,5 год.
	11	1 год.

2. Вивчення курсів за вибором та індивідуальні заняття:

- Курс за вибором «Фінансова грамотність» у 10 класі (1 год);
- Курс за вибором «Українознавство» у 11 класі (1 год.)

- Курс за вибором «Біохімія нітрогеновмісних органічних сполук» у 11 класі (1 год.)
- Індивідуальне заняття (підготовка до МАН – історія) у 11 класі (1 год) ;
- Індивідуальне заняття (підготовка до МАН – історія) у 10 класі (0,5 год)
- ;
- Індивідуальне заняття (підготовка до МАН – біологія) у 10 класі (1 год);
- Індивідуальне заняття (підготовка до МАН – хімія) у 11 класі (0,5 год).

**Додаток 1**  
до навчального плану  
для початкової освіти 1-2 кл.

**Пояснювальна записка**

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітню програму для 1-2-х класів ліцею розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань,

усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно

обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуватимуться внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання

– фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта розпочинається переважно із шести років.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

**Навчальний план**  
**Залужанського ліцею**  
**для початкової освіти (1-2 класи)**  
**на 2023/2024 навчальний рік**

(складений за Типовою освітньою програмою, розробленою керівництвом  
О. Я. Савченко, Наказ МОН України від 12.08.2022 №743)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень/рік у класах	
		1 клас	2 клас
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова	7	7
	Англійська мова	2	3
Математика	Математика	4+1	4+1
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3
Усього		19+3+1	21+3+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25

\*Години передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

**Додаток 2**  
до навчального плану  
для початкової освіти 3-4 кл.

## Пояснювальна записка

Типова освітня програма початкової освіти (далі Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані, що пропонує інтегровано-предметний підхід до організації освітнього процесу).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, зокрема: українська мова, мови корінних народів та національних меншин, літератури (МОВ<sup>1</sup>); іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів<sup>2</sup> з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми / тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, із шести років. Діти, яким 1-го вересня виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Заклад початкової освіти формує власну освітню програму на основі типової освітньої програми або безпосередньо на основі Державного стандарту початкової освіти.

Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, через реалізацію окреслених у цьому документі очікуваних результатів навчання.

Освітня програма закладу початкової освіти містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- навчальний план закладу освіти, який визначає загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- опис очікуваних результатів навчання учнів;
- перелік навчальних програм із предметів, що вивчаються за інваріантним і варіативним складниками;
  - форми організації освітнього процесу;
  - інструментарій для формувального та підсумкового оцінювання;
  - інші освітні компоненти (за вибором закладу освіти).

Освітня програма закладу початкової освіти, створена на основі типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його керівник. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів освіти, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти. Навчальні досягнення учнів у 3–4-му класах підлягають формувальному, рівневому та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є окреслені в цьому документі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання вчитель/ учителька може формулювати індивідуальні результати навчання учня/ учениці відповідно до опанування ним / нею конкретного вміння (напр., намагається визначати ключові слова, визначає ключові слова, впевнено визначає ключові слова тощо), таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу.

Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

**для початкової освіти (3-4 класи)  
на 2023/2024 навчальний рік**

(складений за Типовою освітньою програмою, розробленою керівництвом Р.Шиян, Наказ  
МОН України від 12.08.2022 №743)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень/рік у класах	
		3 клас	4 клас
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова	5	5
	Англійська мова	3	3
Математика	Математика	4+1	4+1
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	7	7
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3
Усього		22+1+3	22+1+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

\*Години передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

**Додаток 3**  
до навчального плану

### Пояснювальна записка

Організація освітньої діяльності в 5-6 класах ліцею здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів країни від 14.12.2016 № 988-р), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма ліцею. Навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Створення єдиного освітнього простору, забезпечення рівного доступу осіб до якісної освіти, дотримання державних стандартів освіти в ліцеї здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-6 класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма закладу, розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235.

Дана освітня програма

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної Типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі в межах мінімального/максимального навантаження для кожної галузі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та або інтегровано з іншими навчальними предметами;
- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
- описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Мета і завдання освітньої програми закладу ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

**Навчальний план  
Залужанського ліцею  
для 5-6 класів**

## на 2023/2024 навчальний рік

(складений за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів  
згідно додатку 3 наказу МОН України від 19.02.2021р. № 235)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
Математична	Математика	5	5
	Алгебра	-	-
	Геометрія	-	-
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2+1	2
	Біологія	-	-
	Географія	-	2
	Фізика	-	-
	Хімія	-	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
<b>Разом (без фізичної культури + фізична культура)</b>		<b>25,5+2+3</b>	<b>28,5+1,5+3</b>
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		<b>2</b>	<b>1,5</b>
<b>Гранично допустиме навчальне навантаження</b>		<b>28</b>	<b>31</b>
<b>Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класу на групи)</b>		<b>27,5+3</b>	<b>30+3</b>

### Додаток 4

до навчального плану  
для базової освіти 7-9 кл.

## Пояснювальна записка

Освітня програма ліцею розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та статті 10 Закону України «Про повну середню освіту».

Освітня програма (7-9 кл.) ліцею - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спрямованих для (на) досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання.

Основою для розробки освітньої програми ліцею є відповідний Державний стандарт загальної середньої освіти. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки між окремими предметами, курси за вибором тощо, зокрема їх інтеграцію, а також логічну послідовність їх вивчення подано в рамках навчальних планів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/учителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично-допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Результати навчання в 6-11 класах повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і

	іноземними мовами	<p>ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p>

		<p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних, враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та</p>

		бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою: предмети за вибором, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

### **Наскрізнi лiнii ключових компетентностей:**

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

**Навчальний план**  
**Залужанського ліцею**  
**для 7-9 класів**  
**на 2023/2024 навчальний рік**

(складений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, згідно з наказом МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7 клас	8 клас	9 клас
Мови і літератури	Українська мова	2,5+0,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	3+1	3	3+1
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5+0,5	1,5+0,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Мистецтво	-	1	1
	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
Математика	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2+1
	Географія	2	2+1	1,5+0,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5+0,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
<b>Разом</b>		<b>28+2,5+3</b>	<b>28,5+3+3</b>	<b>30+3+3</b>
Додаткові години на окремі базові предмети, курси за вибором та індивідуальні заняття		<b>2,5</b>	<b>3</b>	<b>3</b>
Курс за вибором Фінансова грамотність		-	0,5	-
Індивідуальні заняття Історія		0,5	-	-
Біологія		-	1	-
<b>Гранично допустиме навчальне навантаження</b>		<b>32</b>	<b>33</b>	<b>33</b>

<b>Всього (без урахування поділу класів на групи)</b>	<b>30,5+3</b>	<b>31,5+3</b>	<b>33+3</b>
---	---------------	---------------	-------------

#### Додаток 4

до навчального плану  
для повної освіти 10-11 кл.

### Пояснювальна записка

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: Мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Враховавши бажання учнів: у 10 класі профільним предметом вибрано Історію України, а в 11 класі продовжено біологічний профіль. Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: 10-ті класи – інформатика, технології 11-ті класи – інформатика, мистецтво Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів за вибором. Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази тощо. Кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети. Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості

створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме:

- змістово-інформаційних,
- операційно-діяльнісних,
- організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів 11 класів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p><b>Уміння:</b> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><b>Ставлення:</b> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними	<p><b>Уміння:</b> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною</p>

	<p>мовами</p>	<p>програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><b>Ставлення:</b> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
<p>3</p>	<p>Математична компетентність</p>	<p><b>Уміння:</b> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><b>Уміння:</b> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><b>Уміння:</b> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><b>Ставлення:</b> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p><b>Уміння:</b> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p><b>Уміння:</b> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати</p>

		<p>оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><b>Ставлення:</b> ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p><b>Уміння:</b> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><b>Ставлення:</b> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><b>Уміння:</b> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><b>Ставлення:</b> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

		<b>Навчальні ресурси:</b> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><b>Уміння:</b> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

**Навчальний план**  
**Залужанського ліцею**  
**для 10-11 класів**  
**на 2023/2024 навчальний рік**

(складений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, згідно з наказом МОН України від 20.04.2018 № 408)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
<b>Базові предмети</b>	<b>27(29)</b>	<b>26 (28)</b>
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України (профільний предмет 10 клас)	1,5+1,5	1,5+0,5
Всесвітня історія	1+2	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія (профільний предмет 11 клас)	2	2+3
Географія	1,5+0,5	1+1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5+0,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
<b>Вибірково-обов'язкові предмети</b>	<b>3</b>	<b>3</b>
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво		1,5
Технології	1,5	
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, факультативні курси та індивідуальні заняття	<b>8(6)</b>	<b>9(7)</b>
<b>Курси за вибором</b>		
«Біохімія нітрогеновмісних органічних сполук»	-	1
«Українознавство»	-	1
«Фінансова грамотність»	1	-
<b>Індивідуальні заняття</b>		
Індивідуальна година (МАН-хімія)	-	0,5
Індивідуальна година (МАН- біологія)	1	-
Індивідуальна година (МАН-історія)	0,5	1
<b>Гранично допустиме тижневе навантаження на учня</b>	<b>33</b>	<b>33</b>

<b>Всього фінансується</b> (без урахування поділу на групи)	37	38
---	----	----

#### **IV. НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ**

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I,II,III ступенів, затвердженого наказами МОН від 08.10.2019 №1272, від 08.10.2019 №1273, лист МОН України від 25.05.2018 року №1/9-344 «Про завершення експертизи освітніх програм», від 07.06.2017 №804, від 23.10.2017 №1407, від 24.11.2017 №1539, від 04.11.2020 №1377 та відповідно до рекомендацій листа Міністерства освіти і науки України від 09.08.2022 року № 1/9-404 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році».

#### **Перелік навчальних програм для вивчення предметів інваріантної складової у 1-4 класах у 2023/2024 навчальному році**

№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Ким дозволена для використання (ким затверджена)
1.	Українська мова	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
2.	Математика	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
3.	Я досліджую світ	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
4.	Фізична культура	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
5.	Мистецтво: музичне мистецтво	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174

6.	Мистецтво: Образотворче мистецтво	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
7.	Дизайн і технології	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
8.	Іноземна мова (англійська)	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
9.	Інформатика	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
10.	Українська мова	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
11.	Математика	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
12.	Я досліджую світ	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
13.	Фізична культура	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
14.	Мистецтво: музичне мистецтво	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
15.	Мистецтво: образотворче мистецтво	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
16.	Іноземна мова (англійська)	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174

17.	Інформатика	3 4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти Р. Б. Шиян	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 174
-----	-------------	--------	--	---

**Перелік навчальних програм  
для вивчення предметів інваріантної складової школи II ступеня  
(5-6 класи) у 2023/2024 навчальному році**

1.	Мовно-літературна освітня галузь: Українська мова		Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб Н. Б., Горошкіна О. М.).
2.	Українська література		Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Служик О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.).
3.	Зарубіжна література		Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Волощук).
4.	Іноземна мова		Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Ябло О.М., Самойлюк І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.).
5.	Математична освітня галузь		Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.).
6.	Природнича освітня галузь		Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).
	Природнича освітня галузь		Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.)
7.	Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь		Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентієва І.В., Хомич О.Л.).

8.	Громадянська та історична освітня галузь	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.).
9.	Інформатична освітня галузь	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.).
10.	Технологічна освітня галузь	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.).
11.	Мистецька освітня галузь	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).
12.	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

**Перелік навчальних програм  
для вивчення предметів інваріантної складової  
базової освіти (7-9 класи) у 2023/2024 навчальному році**

<b>№ з/п</b>	<b>Назва навчальної програми</b>	<b>Наказ, яким затверджено</b>
1.	<b>Українська мова.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 5-9 класи. Г. Шелехова, М.Пентиліук.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
2.	<b>Українська література.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Мовчан Р.В., Таранік-Ткачук К.В., Молочко С.Р.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
3.	<b>Зарубіжна література.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Ніколенко О.М., Таранік-Ткачук К.В., Юлдашева Л.П.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
4.	<b>Іноземна мова. Англійська мова.</b>	Наказ Міністерства освіти і науки

	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи. Англійська мова	України від 07.06.2017 №804
5.	<b>Історія України. Всесвітня історія.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія» для 5-9 класів. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
6.	<b>Мистецтво. Музичне мистецтво.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л.,Коваленко О., Гайдамака О.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
7.	<b>Мистецтво. Образотворче мистецтво.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л.,Коваленко О., Гайдамака О.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
8.	<b>Інтегрований курс «Мистецтво»</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 8-9 класи. Масол Л.,Коваленко О., Гайдамака О.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
9.	<b>Географія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Олійник Я.Б., Вітенко І.М. Гладковський Р.В.,	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
10.	<b>Фізика.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7 – 9 класи. Ляшенко О.І., Бар'яхтар В.Г., Гудзь В.В.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
11.	<b>Хімія.</b> Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Хімія. 7-9 класи. Величко Л.П., Дубовик О.А.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
12.	<b>Біологія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Костіков І.Ю., Курсон В.В.,Малікова С.О.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
13.	<b>Трудове навчання.</b> Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Сидоренко В.К., Боринець Н.І., Терещук А.І.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
14.	<b>Фізична культура.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Круцевич Т. Ю., Галенко Л.А., Тимчик М.В.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407

15.	<b>Основи здоров'я.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бойченко Т.Є., Воронцова Т.В., Шиян О.І.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
16.	<b>Математика.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
17.	<b>Математика. Алгебра.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
18.	<b>Математика. Геометрія.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
19.	<b>Інформатика.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи(для учнів, що вивчали інформатику у 2-4 класах) Желдак М.І., Горошко Ю.В., Завадський І.О.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
20.	<b>Основи правознавства.</b> Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Т.О. Ремех, О.В. Муза, Р. Євтушенко, В. Сутковий	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698

**Перелік навчальних програм  
для вивчення предметів інваріантної складової  
повної освіти (10-11 класи) у 2023 /2024 навчальному році**

№ з/п	Назва навчальної програми	Наказ, яким затверджено
1.	<b>Українська мова.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
2.	<b>Українська література.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
3.	<b>Зарубіжна література.</b> Програма для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407

4.	<b>Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)</b> Програма для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
5.	<b>Історія України.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
6.	<b>Всесвітня історія.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
7.	<b>Англійська мова.</b> Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. Іноземні мови.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
8.	<b>Фізика.</b> Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539
9.	<b>Астрономія.</b> Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539
10.	<b>Хімія.</b> Програма для закладів загальної середньої освіти. 10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
11.	<b>Біологія і екологія.</b> Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
12.	<b>Географія</b> Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
13.	<b>Фізична культура.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
14.	<b>Захист України.</b> Навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти. 10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.11.2020 №1377
15.	<b>Інформатика.</b> Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмета учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407
16.	<b>Технології.</b> Навчальна програма. Рівень стандарту. 10-11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407

**Перелік навчальних програм  
для вивчення предметів варіативної складової  
базової та повної освіти у 2023 /2024 навчальному році**

<b>Клас</b>	<b>Назва предмету</b>	<b>К-сть год. тижд.</b>	<b>Яким чином будуть використані</b>	<b>Програма</b>
11	Українознавство	1	Курс за вибором	Навчальна програма курсу за вибором для учнів 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Автори: Ціпко А., Бойко С., Бойко Т., Гагізова О.) лист МОН від 10.08.2020 №1/11-Г-5310)
11	Біохімія нітрогеновмісних Органічних сполук	1	Курс за вибором	Навчальна програма курсу за вибором для учнів 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Автори: Л. Короп, О Замулко, Ю. Смаглюк.)
8	Фінансова грамотність	0,5	Курс за вибором	Навчальна програма «Підприємництво і фінансова грамотність» 8-9 клас для закладів загальної середньої освіти (авт. Кузнецова А.Я., Довгань А.І., Часнікова О.В., Шніцер О.П., Тригуб О.В., Грінченко Т.Д., Шабанова О.В., Харченко А.М., Нагайчук Н.Г.)
11	Фінансова грамотність	1	Курс за вибором	Навчальна програма «Фінансова грамотність» для учнів 10,11 класів розроблена з урахуванням Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів

				України від 23.11.2011 р. № 1392) та відповідно до положень «Концепції Нової української школи» (2016 р.).
8	Індивідуальна година з біології	1	Індивідуальне заняття (підготовка до МАН України)	Збірник навчальних програм курсів для виборів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання, рекомендованих для використання в загальноосвітніх навчальних закладах
10	Індивідуальна година з біології	1	Індивідуальне заняття (підготовка до МАН України)	Збірник навчальних програм курсів для виборів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання, рекомендованих для використання в загальноосвітніх навчальних закладах
11	Індивідуальна година з хімії	0,5	Індивідуальне заняття (підготовка до МАН України)	Навчальні програми з позашкільної освіти. Дослідницько-експериментальний напрям. Фізика і астрономія (авт. О. О. Артем'єва, С. Ю. Білоус, М. В. Кичижиева та ін. ; упоряд. О. В. Лісовий, С. О. Лихота)
11	Індивідуальна година з історії	1	Індивідуальне заняття (підготовка до МАН України)	Навчальні програми з позашкільної освіти. Дослідницько-експериментальний напрям. Історичне краєзнавство (авт. Коляда І. А., Камбалова Я. М.)
10	Індивідуальна година з історії	0,5	Індивідуальне заняття (підготовка до МАН України)	Навчальні програми з позашкільної освіти. Дослідницько-експериментальний напрям. Історичне краєзнавство (авт. Коляда І. А., Камбалова Я. М.)
7	Індивідуальна година з історії	0,5	Індивідуальне заняття	Навчальні програми з позашкільної освіти. Дослідницько-експериментальний

			(підготовка до МАН України)	ий напрям. Історичне краєзнавство (авт. Коляда І. А., Камбалова Я. М.)
--	--	--	-----------------------------	--